

Druga nagrada Natječaja *Mali Marulić*, 2015.

Selma Parisi

DJEČAK KOJI JE SANJAO MORE

(Za Saru)

Likovi:

DJEČAK

DUPIN

MORE

ŽENA / ODGAJATELJICA

OBLAK

Napomene autora:

"*Dječak koji je sanjao more*" kazališni je komad za djecu. Zamišljen je kao lutkarska, ali i kao glumačka predstava s elementima teatra sjena. Komad je bajkovitog karaktera, ali ukorijenjen u realnu priču o usamljenosti jednog dječaka i njegovoj želji da vidi more.

Život je more... u životu, kao i na otvorenom moru čovjeka čeka Nepoznato. Čovjek se mora odvažiti i krenuti na Put u Nepoznato.

"*Dječak koji je sanjao more*" priča je o dječaku čiji je najveći san vidjeti more, no za to u životu nije imao prilike. Dječak živi u svom svijetu mašte, iz kojeg tek na trenutke bude prisiljen otići u stvarnost, da bi se što prije vratio vlastitim sanjarijama. U trenucima kada spava, dječak sanja kako razgovara s morem koje mu odgovori na neka od njegovih (životnih) pitanja, dok druga ostaju neodgovorena kako bi dječak sam našao odgovore i pravi put... Kad je budan, dječak veselo mašta i priča sa svojim jedinim prijateljem, plišanom dupinom, što sve zna o moru i kako će kad odraste brodićem zaploviti na pučinu te otkriti što se skriva iza horizonta.

Tek tada publika saznaje da dječak živi u domu i čeka usvojitelje. Kad se potencijalni usvojitelji predomisle, dječak odlučuje krenuti na put s najboljim prijateljem i slijediti svoj san...

Ono što je mnogoj djeci normalno, ovom dječaku je nedostižno. Netko bi dao cijeli svijet za ono što se mnogima podrazumijeva... bilo da je to „samo“ otići na more ili imati topli roditeljski zagrljaj, djetinjstvo u kojem dijete smije biti samo dijete, može slijediti vlastite snove i imati nekoga tko vjeruje u njega bez obzira na sve...

SLIKA 1.

(Mrak. Nakon nekoliko trenutaka čuju se zrikavci i lagano zapljuskivanje valova o obalu. Iz mraka se čuje glas u Off-u.)

GLAS U OFFU: More... mmmm... jeste li vi bili kad na moru?... I slušali zrikavce kako u suton pozdravljaju sunce? A znate li kako miriše borovina? Mmmm...

Možda znate da nema ljepšeg osjećaja nego nakon brćkanja u moru zaspati na plaži u hladovini bora, pokriven mekim ručnikom, a probuditi se omamljen suncem, morskom vodom i mirisom svježih, slatkih lubenica?

Možda znate za taj slatki osjećaj, a možda i ne znate...

(Iz mraka se polako počinje nazirati dječakova soba. U uglu je dječakov krevet, na zidu nekoliko plakata mora i dupina. U krevetu sjedi dječak. U polumraku.)

DJEČAK (prema publici): Ja ne znam kakav je to osjećaj probuditi se na plaži. Znate, to mi je najveća želja, otići jednom na more.

(Pauza. Dječak u pidžami ispod pokrivača vadi džepnu lampu. Kad je upali, pozornica se osvjetli.)

DJEČAK: Nisam nikad imao priliku otputovati na more. A od svega na svijetu mi je najdraže... more! Što je vama najdraže na svijetu?

(Pauza. Reakcija publike.)

Aha. Ti najviše na svijetu voliš svog kućnog ljubimca? Divno! A ti najviše na svijetu voliš mamu i tatu? A ti? Ti sigurno najviše voliš... svog najboljeg prijatelja! Znao sam! A ti? Voliš čokoladu? Mmmm, razumijem!

(Pauza. Interakcija s djecom iz publike.)

E, vidite, a ja najviše volim more! Što mislite koja je moja omiljena boja? Možete tri puta pogađati...

(Pauza. Reakcija publike.)

Plava! Naravno da mi je plava boja najdraža, a i sve moje najdraže stvari su plave. Kao moj dupin na primjer.

DUPIN (pomalo uvrijeđeno): Ja nisam stvar.

DJEČAK: O, oprosti. Ne, nisi. Ti si moj prijatelj. Najbolji prijatelj.

(Dupin se radosno nasmije.)

DUPIN: Osim toga, ja nisam plav. Ja sam više sivkast.

DJEČAK: Sivkasto-plav.

DUPIN: Sivkast.

DJEČAK: Sivkasto-plav!

DUPIN: Ti bi sav ovaj svijet obojio u plavu boju!

DJEČAK (*zamišljeno. Fascinirano*): Zamisli to! Plavi svijet... plavi ljudi, plave životinje, plava hrana...

DUPIN: Ajoj!

DJEČAK: Što je?

DUPIN: Zamisli! Plava čokolada!

DJEČAK: A plavo mlijeko?

DUPIN: Plave kuće!

DJEČAK: Plavo drveće!

DUPIN: Plava trava!

DJEČAK: Plavi ljudi!

DUPIN: Koji imaju plave nosove!

DJEČAK: I plave slinčeke u nosovima!

(Pauza. Oboje se veselo smiju.)

DJEČAK: Baš šteta što se nisam rodio na nekom otoku. Ne znam plivati, ali mislim da bih bio izvrstan plivač. A tek ronilac! Da li netko od vas zna roniti? Ali bez da jednom rukom drži zapušen nos!

(Reakcija publike.)

DUPIN: Ja! Ja sam izvrstan ronilac!

DJEČAK (*smije se*): Znam to, blesavko. Hoćeš li me podučiti ronjenju?

DUPIN: Budi siguran u to! Čim nam se ukaže prva prilika! Čak ću ti i svoje peraje posuditi!

DJEČAK: Stvarno? Ti si zaista dobar prijatelj!

DUPIN: Dobri prijatelji dijele sve. Dobri prijatelji se dobro poznaju. Ja znam sve o tebi.

DJEČAK: A ja znam sve o moru! Znam na primjer da morski konjici nose jajašca, a to znači da su i muški konjici mame. Jeste ikad čuli za to?

(Pauza.)

Znam i da u velikim dubinama postoje ribe koje svijetle kao žarulje i same proizvode struju.

DUPIN: Kako se nitko do sad nije sjetio zamoliti te ribe da nam posude malo svoje struje?

DJEČAK: Misliš da ne bi morali plaćati račune za struju?

(Veselo se smiju. Odjednom netko odškrine vrata i začuje se ženski glas.)

ŽENA: Molim tišinu! Odavno je vrijeme za spavanje!

(Dječak naglo skoči, sakrije se pod pokrivač i ugasi džepnu lampu. Kad se vrata zatvore, on nakon nekoliko trenutaka izađe ispod pokrivača.)

DJEČAK: Oprosti, prijatelju. Jako sam se uplašio. Zaboravio sam i tebe sakriti ispod pokrivača.

DUPIN: Ne brini, prijatelju, sve je u redu. Nitko ne zna za našu tajnu.

DJEČAK: Ne, ne znaju, ali sigurno nešto sumnjaju.

DUPIN: Misliš da sumnjaju na naša noćna druženja?

DJEČAK: Ne znam. Samo znam da ne bi bilo dobro da pomisle kako pričam sam sa sobom.

DUPIN: Ti i pričaš sam sa sobom. I sa mnogima drugima. Dok spavaš.

DJEČAK: Dok spavam?!

DUPIN: Ti toliko žarko želiš vidjeti more da ti se ono svaku noć pojavljuje u snovima. I ti s njim pričaš.

DJEČAK: Kako znaš?

DUPIN: Pa, osim što pričaš u snu, ti i hrčeš, pa me probudiš!

DJEČAK: Što, ja? Hrčem?!

DUPIN: Da, da, kao mali hrčak.

DJEČAK: Hrčak?

DUPIN: Hrčak.

DJEČAK: Kako hrče mali hrčak?

DUPIN: Pa, zamisli to kao malo roktanje.

DJEČAK: I to mi kaže sisavac koji gače!

DUPIN: I klikće molim lijepo!

(Pauza. Smiju se.)

DJEČAK: To hrkanje mi je na tatu... Nego, reci mi, što ja to govorim u snu?

DUPIN: Pa na primjer kako ćeš kad porasteš nabaviti mali brod na kojem ćeš isploviti na otvoreno more...

DJEČAK: O da, taj san sanjam često.

DUPIN: ... i doploviti do horizonta...

DJEČAK: Često sanjam da postavljam moru sva moguća pitanja koja me zanimaju. Taj mi je horizont veelika misterija!

(Pauza.)

DUPIN: Eh, taj horizont! Slažem se, kao da ima nešto tajnovito u vezi njega.

DJEČAK: Stalno se pitam što bi tamo iza horizonta moglo biti?

(Pauza.)

(Tajanstveno, gotovo šapatom) Zamisli samo! Možda je tamo neki izgubljeni divlji otok pun neobičnih životinja...

(Pauza. Obojica zamišljeno gledaju u daljinu i u mislima si predstavljaju najrazličitije slike.)

... Možda tamo žive ljudi koji imaju sposobnost hodati po vodi?

DUPIN *(zapanjeno, kao da vidi ljude koji hodaju po vodi):* Hodaju po vodi...

DJEČAK: ... Ili je tamo zemlja u kojoj je sunce ljubičaste boje?

DUPIN: Mmmm....

DJEČAK: Možda je tamo iza horizonta neki svijet u kojem umjesto kiše padaju praline s neba?

DUPIN: O da, one s karamelom misliš?

DJEČAK: S karamelom i s kokosom, s marcipanom i lješnjakom!

DUPIN *(oblizuje se):* Njam, njam!

DJEČAK: A možda je tamo svijet u kojem djeca vode riječ, a ne odrasli! Zamisli samo!

DUPIN: O! Pa to bi bilo... zaista... fantastično!

DJEČAK: A možda...

DUPIN: Da?

DJEČAK: Sasvim slučajno možda...

DUPIN: Možda?

DJEČAK (*zamišljeno, tiho*): Možda... možda su tamo moji mama... i tata...

(Pauza. Dječak zamišljeno gleda negdje u daljinu. Dupin ga nježno pomiluje po glavi.)

DUPIN: Možda.

(Pauza. Odjednom se dječak prene kao iz sna i poskoči, naglo se vrativši na staru temu.)

DJEČAK: ... Ili je možda tamo čak neki zaboravljeni potopljeni grad u kojem žive sirene?

DUPIN: Mislim da znam...

DJEČAK (*zamišljeno, kao da ga nije čuo*): ... i kralj mora s duuuugačkom lelujavom bradom i moćnim trozubcem?

DUPIN: Nisam baš sasvim siguran, ali... mislim da je horizont zapravo linija koja dijeli more od neba.

DJEČAK: Znači, to je kad gledaš ono mjesto gdje se more i nebo spajaju?

DUPIN: Točno. Ali ako mu se pokušaš približiti, on će ti uvijek izmicati.

DJEČAK: To znači da ne mogu otići iza horizonta?

DUPIN: Osim ako nisi kralj mora sa čarobnim trozupcem, ne, ne možeš.

DJEČAK: Znači da još nitko nikad nije otišao iza horizonta?

DUPIN: Ja nisam čuo za tako nekog, ne.

DJEČAK: E, onda nitko niti ne zna što je iza njega! Zamisli da uspiješ doći do horizonta, možda iza njega nabasaš na neki čarobni svijet sasvim drugačiji od našeg!

DUPIN: Možda.

DJEČAK: A možda tamo nema baš ništa, nego jedna velika provalija u koju sve propada!

DUPIN: Možda.

DJEČAK: Možda tamo dupini imaju noge!

DUPIN: Možda.

DJEČAK: Koje im smrde isto kao i nama ljudima!

(Oboje se veselo zahihću. Pauza.)

DJEČAK: A što ti misliš, ugrije li sunce more kada padne u njega?

DUPIN: Misliš kad sunce zalazi pa izgleda kao da je upalo u more?

DJEČAK: Pa, sunce i padne umore, zar ne?

DUPIN: Ne, prijatelju, vidiš, to ti se samo tako čini.

DJEČAK: Isto kao što mi se čini da me noću mjesec na nebu prati kud god ja išao?

DUPIN: Da, to je samo optička varka.

DJEČAK: Kad smo se noću vozili autom mama, tata i ja, dok sam bio mali, uvijek sam mislio da sam mjesecu simpatičan i da me prati jer se želi sa mnom družiti.

(Pauza.)

On uvijek tako lijepo i toplo svijetli.

(Pauza.)

Svejedno, ja volim misliti da je mjesec moj prijatelj koji me u stopu svukud prati.

DUPIN: Lijepo je imati mjesec za prijatelja.

(Pauza.)

DJEČAK: Jesi znao da su se moreplovcu u davna vremena, kada nije bilo kompasa, orijentirali po zvijezdama i mjesecu?

DUPIN: Stvarno? Nisam to znao. Ja sam jedan mladi dupin. Još mnogo toga moram naučiti. Nisam još išao u dupinsku školu.

DJEČAK: Ne brini, zato sam ja kao hodajući leksikon za more!

(Pauza.)

(Tužno) To je jedna od posljednjih stvari koje sam dobio od tate na poklon, enciklopedija o moru. To sam tada zaželio za rođendan.

DUPIN: Od tada si narastao, ali želje ti se nisu puno promijenile. I dalje te zanima more.

DJEČAK: Za svaki rođendan, pa čak i rođendan mojih prijatelja, u svakoj prilici kad nešto mogu zaželjati, ja poželim vidjeti more.

(Pauza.)

Ne zanimaju me ni skupi autići na daljinski, niti novi bicikl kakvog žele mnogi moji prijatelji...

DUPIN: Čak ne želiš ni nove tenisice iako se tvoje doista raspadaju...

DJEČAK: Ne želim niti novu loptu za košarku, ne.

(Pauza.)

Ta želja je snažnija i od želje da mi počnu rasti brkovi kao pravom muškarcu ili da barem napokon imam više dlaka na nogama od one tete na blagajni u dućanu.

(Pauza.)

Sve mi te stvari uistinu nisu bitne; sve što želim... je more. Ma da ga barem samo jednom vidim, ništa više.

DUPIN: Potpuno te razumijem prijatelju. I ja bih se želio vratiti kući. Zajedno sa svojim najboljim prijateljem, naravno.

DJEČAK: Sjećaš se što smo pričali kad smo se upoznali?

DUPIN: Kad sam ti pričao priču o pjenušavim valovima i luckastim morskim ježevima?

DJEČAK: O raspjevanim galebovima i svjetlucavim planktonima!

DUPIN: O šarenim školjkama i veselim račićima?

DJEČAK: Hoćeš li mi sve to pokazati?

DUPIN: Hoću, prijatelju, naravno da hoću.

DJEČAK: Obećavaš?

DUPIN: Obećavam.

(Pauza.)

DJEČAK: A što misliš, prijatelju, da nas dvoje još sutra pričekamo hoće li nam odrasli ispuniti želju? Obećali su mi. A ako ne održe obećanje, onda bismo samo nas dvojica mogli krenuti na put...

DUPIN: Na put?

DJEČAK: Na put prema moru!

DUPIN: Samo nas dvojica?

DJEČAK: Samo nas dvojica!

DUPIN: Savršena ideja! Dogovoreno!

(Čuje se strogi ženski glas ispred vrata sobe.)

ŽENA: Mladi gospodine! Još si budan! Brzo ugasi lampu i trk u krpe! Sutra nas čeka uzbudljiv dan.

DJEČAK: Ok, idem, idem!

DUPIN (*šapatom*): Laku noć, prijatelju.

DJEČAK: Laku noć. Lijepo sanjaj.

(Dječak čvrsto zagrlji Dupina i poljubi ga, zavuče se u krevet gdje nekoliko trenutaka leži zamišljen. Zatim ugasi lampu. Mrak.)

SLIKA 2.

(Dječakova soba u polumraku. Isprva se jedva čuje zvuk valova koji udaraju o obalu, a zatim postupno sve jače i jače. Dječak koji očito spava i sanja, nemirno se vrpolji u krevetu. Odjednom nešto nerazgovijetno promrmlja i okrene se. To kao da razbudi Dupina koji počne promatrati dječaka i gladiti ga po kosi.

Na zidu sobe se pojave sjene mora i brodića. Počinje igrati sjena na zidu. Dupin miluje dječaka po kosi i promatra igru sjena. Brodić se ljulja na valovima, ali je vezan u luci. Zatim se čuje glas iz Off-a i dječakov glas, također iz Off-a.)

MORE: Tko si ti?

(Pauza. Čuje se udaranje valova o obalu. Brodić se ljuljuška na valovima.)

Hej, tko si ti?

DJEČAK: A tko pita?

MORE: Ja sam more. Tko si ti?

DJEČAK: Kako tko sam ja? Zar ne vidiš?

(Brodić se ponosno isprsi.)

DJEČAK: Ja sam dječak.

MORE: Ne izgledaš kao dječak.

DJEČAK: Oh! Doista ne izgledam kao dječak! Ja sam... ja sam...

MORE: Ti si...?

DJEČAK: Ja sam... brodić!

MORE: I to kakav! Ti si najmanji jedrenjak kojeg sam ikad vidjelo. Imaš krasna jedra.

DJEČAK: Plava jedra! Takva sam oduvijek želio!

(Pauza.)

I oduvijek sam želio otisnuti se u more i istražiti njegove daljine! A sad se ljuljuškam na valovima kao brodić s plavim jedrima!

(Pauza.)

Nemoguće! Ovo mora da je san!

(Pauza.)

Ili možda nije?

(Pauza.)

Toliko sam dugo sanjao more da se moj san možda ostvario...

MORE: I ako je san, uživaj dok traje.

DJEČAK *(presretno)*: O more, more! Koliko sam te samo sanjao!

(Pauza.)

Baš sam te ovakvo i zamišljao...

(Pauza.)

(Uzbuđeno) Baš sam šašav. Imao sam toliko pitanja za tebe... ma pucao sam od radoznalosti...

(Pauza.)

... a sad sam ih od uzbuđenja sve zaboravio!

MORE: Možeš me pitati sve što ti je na pameti.

DJEČAK: Toliko bih toga htio znati...

MORE: Ja ću ti odgovoriti najbolje što znam.

DJEČAK: Uh, gdje da počnem?

(Pauza.)

U redu, čekaj. Hmm... znam! Krenimo od početka. More, gdje je tvoj početak, a gdje kraj?

MORE: Počinjem tamo gdje tvoj pogled uhvati kako moji valovi zapljuskuju obalu, a kraj... kraj se ne može uhvatiti pogledom.

DJEČAK: Što je tamo daleko, gdje pogled više ne dopire, tamo gdje se nebo i more spajaju?

MORE: To je horizont.

DJEČAK: A što je iza horizonta i da li tamo prestaje svijet?

MORE: Jednog dana ćeš zaploviti po mojim valovima i doploviti do te točke pa ćeš vidjeti što je tamo. A svijet tamo ne prestaje, samo ide dalje i dalje, uvijek u krug.

DJEČAK: A kako ću znati da sam došao do horizonta i da me moje oči ne varaju?

MORE: Kad si blizu horizonta da ti se čini da ga možeš dodirnuti, onda se tvom putovanju približio kraj.

(Pauza.)

DJEČAK: Hoću li ikad krenuti na taj put?

MORE: Ako nešto baš jako želiš i sanjaš, onda se trebaš potruditi ostvariti taj san.

DJEČAK: Ne znam mogu li to sam. Ja... kao da sam vezan.

MORE: Nekad nam je potrebna mala pomoć prijatelja. A ponekad neke stvari moramo obaviti sasvim sami.

(Pauza.)

DJEČAK: Često smo sami, moja plava boja i ja.

(Pauza.)

Zašto si, More, plave boje?

MORE: To je samo odbлесак svjetla u vodi koja je bezbojna. Izgleda kao da sam plavo more, ali i to se mijenja... što je veća dubina, to je plava boja tamnija.

DJEČAK: More, je li istina da možeš napraviti struju?

MORE: Istina je. Udari mojih valova mogu proizvoditi energiju.

DJEČAK: Izgleda kao da dišeš dok se valjaju veliki valovi.

MORE: Da, dišem, punim plućima. I sanjam, maštam, pričam priče i pjevušim. Kad na tren staneš i primiriš se, kad čvrsto, čvrsto zatvoriš oči, zaustaviš dah i osluhneš... mogao bi me čuti kako pripovijedam najčudesnije bajke i pjevam magične pjesme...

DJEČAK: Ispričaj mi priču... more, ispričaj mi priču... ispričaj mi priču...

(Dječakove riječi postaju sve tiše i tiše dok polako ne utihnu. Sjene na zidu polako nestaju. Ostane dječakova soba u polumraku. Muzika.)

SLIKA 3.

(Ponovno se pojavljuju sjene na zidu. Čuje se zvon telefona. Prilazi ista žena koja je opominjala dječaka da ide spavati. Javlja se na telefon. Gestikulira rukama.)

ŽENA: Halo? Dobar dan, dobar dan!... Čekali smo vaš poziv gospođo... Da, uzbuđenje je veliko. Toliko veliko da nije mogao spavati pola noći. Nadam se da je vaša odluka pozitivna. On je zaista divno dijete. Vrlo je neobičan, i kao što se sjećate da sam napomenula u razgovoru... vrlo osjetljiv. Ovdje kod nas je već neko vrijeme i dobro se snašao... ali bi za njega bilo najbolje da što prije nađe dom...

(Pauza.)

Aha... Da. Hm... Razumijem. Da. Svakako. Vjerujem vam. Sigurno vam nije lako. Ne, ne, zaista. Ne brinite. Ja ću mu reći. Pa, iskreno, mislim da ni njemu neće biti lako. Dugo nije bio ovako uzbuđen.

(Pauza.)

Djeca se nadaju, znate...

(Pauza.)

Ne možemo im zabraniti da se nadaju...

(Pauza.)

Ne može se tu ništa. Vjerujem da ste dali sve od sebe. Možda neki drugi put, kada situacija bude malo povoljnija za vas. Da, svakako. Nemojte se gristi, što je tu je. Da, ja ću mu reći. Hoću.

(Pauza.)

Hvala vam. Za trud i volju. I meni je jako žao. No situacija je takva, što se može. Hoću. I vama još jednom hvala... Svakako se javite ako se situacija promijeni. Reći ću mu. Ne brinite. U redu. Čuvajte se. Sve najbolje. Doviđenja.

(Žena spusti slušalicu i duboko uzdahne. Par puta mahne glavom. Mrak.)

SLIKA 4.

(Dječakova soba u jutarnjem svijetlu. Dječak spava čvrsto grleći Dupina. Čuje se tihi žamor dječjih glasova izvan sobe. Žena polako ulazi u sobu. Sjedne na rub kreveta i neko vrijeme gleda dječaka. Zatim ga polako pomiluje po kosi. Žena može ostati samo sjena na zidu koja ima interakciju s dječakom, kao dio svijeta koji je dječaku dalek i nije stvaran jer je za njega stvaran samo njegov osobni svijet mašte.)

ŽENA: Hej, budi se.

(Pauza. Ništa se ne događa.)

Hajde, pospanko, ustaj.

(Dječak se promeškolji i otvori oči.)

DJEČAK: Je li danas već sutra?

ŽENA: Misliš je li osvanuo novi dan? Je, evo, sunce je već granulo.

DJEČAK: Je li danas onaj dan kada ćete mi reći jesu li se odlučili za mene?

ŽENA: Je, taj dan je.

DJEČAK: I što su rekli? Dolaze li po mene?

(Žena tužno spusti glavu i uzdahne.)

DJEČAK: Znači ne dolaze. Kao da sam znao.

(Dječak ljutito zgrabi delfina i okrene ženi leđa. Onda tiho zajeca.)

ŽENA: Nisu oni krivi. Jednostavno trenutno ne mogu.

(Pauza.)

Znam da si tužan. Ali znaj da su iskreno htjeli tebe. Htjeli su te voditi kući.

DJEČAK: Obećali su mi da će me voditi na more.

ŽENA: I vjerujem da bi te vodili, no to sad nije moguće.

DJEČAK: Obećali su...

ŽENA: Sigurno su to i mislili. Ali sad je situacija takva i tu se ništa ne može. Rekli su da će zvati kad budu mogli. Puno su te pozdravili.

DJEČAK: Ne moraju se više nikad javiti.

ŽENA: No, no, znam da si ljut. Imaš pravo biti ljut.

DJEČAK: Nije fer.

ŽENA: U pravu si, nije fer. Nekad nam se čini da puno toga u životu nije fer.

(Pauza.)

Ali, tu kod nas i nije tako loše, zar ne?

(Pauza. Dječak ne odgovara.)

I uvijek imaš svog najboljeg prijatelja kraj sebe, zar ne?

(Pauza. Dječak i dalje ne odgovara.)

Razumijem da si tužan. Znam da mi ne vjeruješ, ali nakon nekog vremena će tuga proći. Biti će ti lakše.

DJEČAK: Nakon koliko vremena?

ŽENA: To ti ne mogu reći. Zависи hoće li tuga biti jača od tebe. Budi tužan, ali nemoj tuzi dopustiti da te nadvlada.

(Pauza.)

Hajde, gore glavu. Mi ćemo ti svi ovdje pomoći koliko možemo. A kad porasteš, sam ćeš krenuti u svijet.

(Pauza.)

(Lukavo) Da doživiš razne avanture... i postaneš gusar.

DJEČAK *(odjednom plane):* Neću ja biti gusar! Gusari su pljačkali galije i otimali brodove! Ja to neću nikada raditi. Ja ću biti moreplovac. Pravi pravcati mornar koji zna čitati karte i orijentirati se po nebu bez kompasa.

(Pauza.)

Tražit ću izgubljene otoke i ploviti ću do horizonta.

ŽENA: U redu, u redu. Biti ćeš moreplovac. Hoćeš li i mene povesti na neku od svojih plovidbi?

DJEČAK: Možda.

ŽENA: A kuda bi želio ići?

DJEČAK *(naglo se razvedri pri pomisli na plovidbu):* Na Barbados! I na Karipske otoke! A nakon toga bih obišao Madagaskar...

ŽENA: Karipski otoci! Zvuči egzotično.

DJEČAK *(zamišljeno):* Da vidiš što tamo sve ima... palme, kokosi, životinje i biljke svih mogućih boja i oblika... a more... more je tirkizno-plave boje kakvu nikad do sad nisi vidjela... i tamo delfini plivaju s ljudima...

ŽENA: Zaista?

DJEČAK *(važno):* Da, da.

ŽENA: Znači tamo ćeš odvesti svog prijatelja. To je divno. A možda i mene povedete.

DJEČAK: A tko će se onda brinuti o svoj ovoj djeci?

ŽENA: Hm, da, to je dobro pitanje. Ne bi bilo dobro da ih ostavimo same.

DJEČAK: Ipak ti ovdje vodiš glavnu riječ i sva te djeca slušaju. Nastao bi kaos kad bi otišla.

ŽENA: U pravu si. Nema šanse da ja idem s tobom na jednu od tvojih uzbudljivih plovidbi na egzotična mjesta. Najbolje da idete samo vas dvojica najboljih prijatelja. A hoćeš li mi barem onda napisati razglednicu s tih prekrasnih otoka?

DJEČAK: Naravno! Poslati ću ti i slike!

ŽENA: To me jako raduje. A sad se, molim te, obuci i na doručak. Kasnije ćeš mi pričati kuda ćeš još sve ploviti, u redu?

DJEČAK (*tiho, pognute glave*): U redu.

(Žena iščezne, a dječak sačeka da se vrata zatvore i brzo se pokrije pokrivačem po glavi. Muzika.)

SLIKA 5.

(Dječakova soba. Dječak se nemirno vrti ispod pokrivača i ljutito mrmlja sebi u bradu.)

DJEČAK: Pssst, spavaš li još?

DUPIN: Pitaš me da li spavam? Pa ja sam već pola noći budan slušajući tvoje razgovore s morem!

DJEČAK: Oh, oprosti, prijatelju, nije mi bila namjera držati te budnim.

DUPIN: Ma sve u redu, barem je bilo zanimljivo.

(Pauza. Dječak se čini odsutnim i sjedi tužno pognute glave.)

Nego, vidim da si tužan. Mislim da znam zašto.

DJEČAK: Jesi čuo?

DUPIN: Da, čuo sam da neće doći.

DJEČAK (*ogorčeno*): A obećali su. Čini mi se da odrasli često daju obećanja koja ne mogu održati.

DUPIN: Ne svi. Mislim da nisu svi takvi. Nadam se da nisu svi takvi.

DJEČAK: Pričali su mi da imaju malu kuću na moru, na otoku. Rekli su da imaju samo jednu sobicu i malu kuhinju, ali da nema veze, da ćemo spavati na otvorenom, pod zvijezdama.

DUPIN: Tko zna zašto nisu mogli održati obećanje. Znam da si razočaran... ta i ja bih želio jednom spavati pod zvijezdama! Mora da je čarobno!

DJEČAK: Slušati što zvijezde šapuću kad misle da spavamo...

DUPIN: I gledati kako ih mjesečeva svjetlost grli!

DJEČAK: Pa, znaš, možda bi zaista i mogli. Spavati pod zvijezdama. Idemo nas dvojica, što nas briga. Spakiramo se sad odmah i krećemo! Možemo se išuljati kroz sporedni ulaz.

DUPIN: Ja sam uz tebe, prijatelju. Kud ideš ti, idem i ja.

(Dječak skoči i počne svlačiti pidžamu te u jedan mali ruksak pakirati nekoliko stvari.)

DJEČAK: Znaš, moj tata nikad nije lagao.

DUPIN: Volio bih da sam ga mogao upoznati, tvog tatu.

DJEČAK: Mama je otišla na nebo još dok sam bio mali i on joj je obećao da ćemo nas dvojica uvijek biti zajedno. I bili smo... svud me vodio sa sobom... dok i on nije otišao na nebo...

(Pauza.)

A kad te nebo pozove k sebi, nema hoćeš-nećeš, moraš ići i gotovo.

DUPIN: Ali kako? Zašto?

DJEČAK: Imao je automobilsku nesreću...

(Pauza.)

Bila je kiša... i auto je jednostavno proklizao... Tako je nebo htjelo.

DUPIN: Mora da su tvoji mama i tata bili jako dobri ljudi da ih je nebo pozvalo k sebi.

DJEČAK: Da, i sad od gore paze na mene. Ipak sam nekad ljut na njih. Ljut sam zato što su morali otići i ostaviti me samog. A kad se dovoljno izljutim, onda budem samo tužan. I ništa više. Prije sam često bio ljut. Sada više nisam.

DUPIN: Osim na ljude koji ne drže svoja obećanja.

DJEČAK: Tako je. Ja nikada neću nikome nešto obećati pa onda to ne održati. To je... to je...

DUPIN: Nedopustivo!

DJEČAK: Zapravo, znam da nije lako posvojiti dijete. Ipak moraš nekog malog stranca odvesti kući.

(Pauza.)

DUPIN: Mislim da za takvo što moraš biti jako hrabar i srce ti mora biti puno ljubavi. Mislim i da to ne mogu svi ljudi. Samo neki posebni.

DJEČAK: Ja za te ljude možda jesam stranac, ali sam dobar dječak. Dobar dječak.

DUPIN: Da, zamišljam kako bi „veselo“ bilo usvojiteljima da odvedu... hmmm, na primjer... Tomu kući.

DJEČAK: E, pa o tome ti pričam! Toma samo udara drugu djecu i ne mari ako ih rasplače.

DUPIN: Ili Ida. Ona čupa svu djecu za kosu i za ručkom baca hranu svud oko sebe.

DJEČAK: A Franka? Ona laže i krade stvari!

DUPIN: Ili Luka koji pljuje po djeci i vrijeđa odgajatelje!

DJEČAK: A Ines... ona samo sjedi u kutu i nikad nije progovorila ni riječ!

DUPIN: Nije se nikad ni osmjehnula... baš kao ni Grga.

DJEČAK (*tužno*): A ja?... ja samo pričam sam sa sobom...

(Dječak se baci na krevet i pokrije pokrivačem po glavi. Mrak. Muzika.)

SLIKA 6.

(Dječakova soba, kao slika 2. Isprva se jedva čuje zvuk valova koji udaraju o obalu, a zatim postupno sve jače i jače. Dječak je ispod pokrivača i ne mrda se. Na zidu sobe se pojave sjene mora i broda koji je nasukan na žalu. Počinje igrati sjena na zidu. Zatim se čuje glas iz Off-a i dječakov glas, također iz Off-a.)

MORE: Hej, tko si ti?

(Pauza. Tišina.)

Hej, ti! Tko si ti?

DJEČAK: Tko to pita?

MORE: Ja sam more. A tko si ti?

DJEČAK: Kako čudno pitanje. Zar se ne vidi? Ja sam dječak.

MORE: Ne izgledaš kao dječak.

(Brod se iznenađeno zaljulja.)

DJEČAK: Doista! U pravu si. Nisam dječak. Ja sam... ja...

MORE: Ti si?

DJEČAK: Ja sam... brod!

MORE: I to kakav brod! Ti si najveći jedrenjak koji sam vidio! Imaš prekrasna jedra.

DJEČAK: Hvala! Oduvijek sam želio imati jedrenjak i na njemu zaploviti morem...

(Pauza.)

Ovo mora da je san...

MORE: I ako je san, onda je to lijep san, zar ne?

DJEČAK: Najljepši koji sam ikad imao!

MORE: Onda, jesi li spreman za plovidbu?

DJEČAK: Ne znam.

MORE: Kako ne znaš? Zar ne želiš ploviti?

DJEČAK: Želim ploviti, želim. Ali nasukan sam i ne mogu se pomaknuti. Ne znam kako. I... strah me je.

MORE: Čega te je strah?

DJEČAK: Svega po malo. Strah me nepoznatog. Ako nekud otplovim, možda tamo neće biti ništa osim praznine.

MORE: Tko zna što te sve čeka na pučini. Ali ako ostaneš nasukan na žalu, nećeš nikada saznati. Niti jedan veliki moreplovac nije otkrio druge kontinente dok je sjedio kod kuće.

DJEČAK: Možda je i njih bilo strah.

MORE: Naravno da ih je bilo strah. Ali su pobijedili strah i krenuli na put.

DJEČAK: Ali oni su imali mornare i kapetane. Ja nemam nigdje nikoga.

MORE: Razumijem. Ali vjeruj, usamljenost nije tako loša. Ona vadi neočekivane stvari iz nas.

DJEČAK: Koje neočekivane stvari?

MORE: Iz usamljenosti se mogu roditi kreativnost i mašta. Iz usamljenosti dolaze osjećajnost i empatija. Usamljenost će ti pokazati da ponekad negdje čeka prijatelj, a da to nisi ni znao. Kroz usamljenost možemo bolje upoznati sami sebe.

(Pauza.)

A kad bolje poznajemo sebe, onda znamo što sve možemo, a što ne. Mislim da duboko u sebi znaš da možeš. Samo se moraš odvažiti, odgurnuti se i... prepustiti se valovima.

DJEČAK: More, odaj mi tajnu o hrabrosti.

MORE: Priđi bliže, da ti šapnem.

(Čuju se valovi. Muzika. Sjene polako blijede.)

SLIKA 7.

(Dječakova soba. Muzika. Dječak se obukao i spakirao sve svoje stvari u mali ruksak.)

DJEČAK: Mislim da je vrijeme da krenemo. Nemamo što čekati. Neće more doći k nama. Moramo mi otići k njemu. To mi je more samo u snu reklo. Ideš sa mnom?

DUPIN: Idem.

DJEČAK: Krenimo, ali moramo biti jako tihi.

(Dječak uzme ruksak i Dupina, kratko se osvrne iza sebe i tiho izađe iz sobe. Zatim se na zidu pojave sjene njih dvojice kako se polako, na prstima iskradaju iz doma. Nakon nekog vremena se nađu na cesti.)

Uspjeli smo.

DUPIN: Jesmo. I što sad?

DJEČAK: Ne znam put k moru, ali ćemo ga naći, zar ne?

DUPIN: Zajedno ćemo ga naći.

DJEČAK: Znaš, često se sjetim priče koju mi je otac jednom ispričao, o jednom narodu američkih domorodaca. Kad dođe vrijeme da odrastu, dječaci iz tog plemena moraju krenuti u „potragu za vizijom“, tj. naučiti nešto o sebi i o svijetu koji ih okružuje. To znači sjedenje i gladovanje na vrhu planine sve dok ne dobiju halucinacije.

DUPIN: Što su halucinacije?

DJEČAK: To je kad vidiš pred očima nešto što ili ne postoji ili je jako daleko.

DUPIN: Misliš, to je kao kad jako, jako čvrsto zatvoriš oči i onda ih naglo otvoriš i nakon toga vidiš zvjezdice pred očima?

DJEČAK: Da, mislim da je to tako nešto.

DUPIN: Ok, razumijem li dobro? Misliš, idemo naći brdo, sjesti i čekati dok nam se put prema moru ne pokaže sam od sebe?

DJEČAK: Ako mogu ti dječaci, zašto ne bismo mogli i mi? Mislim da je došlo vrijeme da odrastem. Dođi, vidim odavde brdašce na koje se možemo smjestiti.

(Dječak i Dupin popnu se na vrh obližnjeg brda i neko vrijeme grčevito pokušavaju u daljini nazrijeti more, dok sjene oblaka iznad njihovih glava brzo promiču, nagoviještajući time da prolazi vrijeme. Odjednom se pojave sjene. Vide se valovi i brod koji se ljulja na njima.)

MORE: Psst!

(Pauza. Tišina.)

Hej, ti, pssst! Tko si ti?

DJEČAK: Tko pita?

MORE: Ja sam more. A tko si ti?

DJEČAK: Kakvo smiješno pitanje. Ja sam dječak.

MORE: Ne izgledaš kao dječak.

DJEČAK: O! Zaista! Što?! Kako?! Pa ja sam... ja...

MORE: Ti si?

DJEČAK: Ja sam brod!

MORE: I to kakav brod! Punim plavim jedrima si krenuo na pučinu!

DJEČAK: Ja plovim! Napokon! Nisam vezan niti nasukan. Napokon sam krenuo!

MORE: I kuda si krenuo?

DJEČAK: Put je moj cilj! Za sad ću samo ploviti i ploviti. A zatim, jednog dana... jednog dana ću otploviti do horizonta. Biti ću prvi koji je zavirio iza njega.

MORE: Čestitam! Sad si spreman da čuješ jednu od mojih najljepših priča.

DJEČAK: Zaista?

MORE: Naravno. Dođi i načuli uši.

(Čuju se valovi i vjetar. Muzika. Sjene polako blijede i slaba svjetlost obasja Dječaka i Dupina koji sjede na brdu i meditiraju. Dolazi večer. Nakon nekog vremena čuje se nečije kruljenje želuca.)

DUPIN: Oprosti, prijatelju, što smetam tvojim halucinacijama, ali...

DJEČAK: Umireš od gladi... da, čujem... i ja također...

DUPIN: Sad je u domu već vrijeme večere.

DJEČAK: Glad nas neće obeshrabriti, zar ne?

DUPIN: Nikako. A umjesto da samo sjedimo i čekamo te halucinacije, šta misliš da nešto poduzmemo?

DJEČAK: Što?

DUPIN: Na primjer, tko pita, ne skita. Moramo se samo raspitati i netko će nam reći put!

DJEČAK: Izvrsna ideja! (*Okreće se oko sebe.*) Hoćemo li pitati onu bakicu tamo za put?

(Dupin potvrdo klimne glavom.)

Oprostite, gospođo, možete li nam reći u kojem se pravcu nalazi more?

BAKA: Ma, vidi ti njega, što on to mene pita? A kud si ti naumio tako sam, mladi gospodine? I to u ove kasne sate? A gdje su ti roditelji? Bježi mali brzo kući, brzo, brzo, prije nego što ti se majka počela brinuti!

DJEČAK: Ali...

BAKA: Brzo, bježi, da te nisam vidjela!

(Dječak tužno pogleda u pod, okrene se na petama i ode od bake. Nakon nekog vremena zastane, okrene se da vidi prati li ga baka i onda zastane.)

DJEČAK: Hm, čini mi se da neće biti baš lako naći put...

DUPIN: Ne smijemo odustati.

DJEČAK: Nećemo, prijatelju, nećemo, samo moramo smisliti kako naći najbrži put do mora.

(Dječak čučne, stavi glavu u ruke i duboko se zamisli. Dupin strpljivo čeka...)

DUPIN: Čini mi se da onaj oblak tamo donosi kišu. Bilo bi dobro da se negdje sakrijemo.

DJEČAK: Gle, taj oblak liči na uzburkano more. Znam! Sad znam! Idemo mu u susret!

DUPIN: Ti bi se baš želio istuširati, zar ne?

DJEČAK (*smije se*): Želio bih pitati oblak kuda putuje, možda će nam on reći u kojem je pravcu more. A ako se pri tom istuširam, nema veze.

DUPIN: Oblak? Misliš da on zna kud ide? On se samo prepustio da ga vjetar nosi.

DJEČAK: Još bolje! Onda ćemo pitati vjetar.

DUPIN: Od one tvoje ideje s halucinacijama nismo dobili ništa osim rupa u želucima. Jesi li siguran, prijatelju?

DJEČAK: Siguran sam, prijatelju, vjeruj mi. Još ovaj jedan put.

DUPIN: U redu. Vjerujem ti.

DJEČAK: Idemo, za mnom!

(Dječak i Dupin potrče u smjeru velikog, paperjastog oblaka.)

DJEČAK: Oblače, molim te, stani malo da te nešto pitamo!

OBLAK: Ja sam putnik koji uvijek putuje. Za mene nema stajanja.

DJEČAK: Možemo li te mi otpratiti jedan mali dio puta?

OBLAK: Naravno! Uvijek je dobro kad ne moraš putovati sam.

DJEČAK: Mi smo dva najbolja prijatelja koja su krenula na put. Smijemo li znati kuda ideš?

OBLAK: Putujem prema jugu. Tamo će ove kapljice vode koje nosim u sebi otežati i početi će padati kiša.

DUPIN: Znao sam da će padati kiša!

DJEČAK: Oblače, znaš li u kojem je pravcu more?

OBLAK: Kako ne bih znao! Upravo idem prema njemu. Nisam ga nikad do sad vidio, ali čuo sam da je more jako plavo. I jako veliko.

DJEČAK: Zar ti nitko još nije rekao da ličiš na more? Uzburkano more?

OBLAK: Oh, ja stalno mijenjam oblik i pravac. Zavisi kako vjetar puše, nekad ličim na more, a nekad na lišće. Nekad ličim na kornjaču, a nekad na brod.

DUPIN: Ličiš li nekad i na dupine?

OBLAK: Mi oblaci smo majstori prerušavanja. Da, jednom sam ličio na dupina, a nedavno čak i na mornara koji puši lulu!

DJEČAK: Mi smo krenuli na put da vidimo more i mornare.

OBLAK: Onda možemo zajedno putovati. Za mnom!

DJEČAK: Divno! Krenimo!

DUPIN: Nismo mogli ni sanjati da ćemo naići na suputnika koji će nam pokazati put.

DJEČAK: Da, na početku je izgledalo kao da je naš put osuđen na propast, ali nismo odustali.

DUPIN: Odvažili smo se i krenuli i...

DJEČAK: ... i onda smo naišli na tebe, Oblače!

OBLAK: Tako mi je drago! Moji novi prijatelji i suputnici!

DJEČAK: Konačno znam kud idemo. Nikad nisam bio uzbuđeniji. Hvala ti, dragi prijatelju, što si uvijek uz mene! I hvala ti, Oblače, što nam pokazuješ put. Idemo! Ideeeemo!

(Muzika. Dupin i Dječak se zagrlje, a zatim veselo poskakujući prate oblak. Neko vrijeme hodaju i čavrljaju, dok se sjene i svijetlo mijenjaju, kao da prolazi vrijeme. Odlaze u daljinu. Muzika. Zatim se polako pojave sjene Mora i Dječaka. Ovaj put Dječak nije brod, već sjedi na obali i moči noge u moru. Ponekad se sagne i nježno pomiluje valove.)

DJEČAK: Hej ti!

(Pauza. Tišina. Čuju se valovi.)

DJEČAK: Hej, More!

MORE: Ooo, pa koga ja to vidim?

DJEČAK: Tvog starog prijatelja, iz snova. Sjećaš li me se?

MORE: Kako da ne. Ti si dječak-brod koji želi zaploviti do horizonta.

DJEČAK: Ali prvo želim upoznati to veliko plavetnilo što se zove more.

MORE: Drago mi je da si napokon tu.

DJEČAK: Drago mi je, napokon te upoznati, More.

MORE: Radujem se našem druženju.

DJEČAK: I ja! O, kako se radujem!

MORE: Bio si hrabar, dječāče.

DJEČAK: Trudio sam se biti hrabar iako me nekad bilo strah.

MORE: Iako si se nekad osjećao vezan, ponekad nasukan, a ponekad i napušten, ti nisi odustao. Slijedio si svoj san. Divim ti se.

DJEČAK: Prijatelji su mi pomogli. Iako se tome nisam nadao, našao sam još jednog prijatelja. Sada više nisam sam.

(Pauza.)

MORE: Sad se tvoj san ostvario, imaš i prijatelje... a imaš i mene...

DJEČAK: Sretan sam, More, jako sretan.

(Pauza.)

DJEČAK: I, More...

MORE: Da?

DJEČAK: Hvala Ti, More... hvala...

(Sjene polako blijede. Muzika. Mrak.)

KRAJ